

freds). Jeg er i det Tilfælde, at jeg vil anse det for min Migt at stemme imod Uendningsforslaget under Nr. 18, som angaar Præmier for Husflid, og jeg tror at burde sige nogle Ord om, hvorfor jeg er i dette Tilfælde, men efter de Udtalelser, som vi nu have hørt angaaende denne Sag, kan jeg fatte mig kortere, end jeg ellers vilde have funnet gjøre. Det blev formlig udtalt, at det er bleven til en Modesag, at søerne for Husfliden, og saaledes forholder det sig ogsaa, men det er jo imidlertid en Kjendsgjerning, at Husfliden er uddød. Det er ikke længere siden, at Husfliden var meget almindelig i Danmark, end at den nu levende. Slægt godt kan huske det. Der er vel ogsaa mange af dem, Sals Medlemmer, som have været med til Husflidsarbejde, og jeg er en af dem, som have været med dertil. Naar Husfliden imidlertid i saa kort en Tid er gaaet bort, saa kan der jo være mange Grunde dertil, og jeg skal nævne et Par, som ikke før have været nævnte. Jeg skal da saaledes nævne, at naar det for et halvt Hundrede Aar eller en kortere Tid siden var almindeligt, at en Bonde- mand og hans Karle i Huggehuset lavede de fleste af de Ulsredsfaber, som de brugte paa Marken, medens dette nu ikke længere er Tilfældet, saa er det ikke fordi, at Bondemanden og hans Karle ikke have Lyst dertil, men fordi de Fordringer, som stilles til disse Redsfaber, nu ere saa store, at de slet ikke kunne lave dem. Medens de den Gang for er meget stor Del brugte Redsfaber af Træ, saa bruge de nu Redsfaber af Sern, og medens de den Gang brugte simple og klobede Redsfaber, som kunde benyttes til den daarlige Bearbejdelse, som den Gang blev Forden til Del, saa skulle de nu have fuldkomne Redsfaber, som der fordres en ganske anden Øvelse til at fabricere end der fordredes til de tidligere Redsfaber, og dersom man nu vilde opfaste det Spørgsmaal: Kan da Husfliden ved nogen som helst Kunst eller Natur vende tilbage? saa vil Enhver lige strax besvare dette Spørgsmaal med Nei, den kan ikke vende tilbage, og det vilde være en Ulykke, hvis den vendte tilbage, thi saa maatte man ogsaa vende tilbage til det lave Standpunkt, hvorpaa man den Gang stod. Er anden meget væsentlig Grund til, at Husfliden er forsvunden, er den, at Arbejdstiden er ganske anderledes stor nu, end den var den Gang. Alle de, som have virkelig Kjendskab til Landbruget, ville vide, at der mellem Saad- og Høsttiden den Gang ikke var ret meget for Bonden at bestille, og derfor var der i Reglen ogsaa et Par Foraarsmaaneder og Sommermaaneder, hvor han ikke havde andet at gjøre end noget Pilleri — om jeg saa maa kalde det — men nu stilles der ganske andre Krav og Fordringer til de Hænder, som Bonden har til sin Naadighed. Nu have de derfor slet ikke Tid til at udrette et saadant Arbejde, og de Krav, som stilles til de arbejdende Hænder,

stilles ikke blot til dem, der arbejde ude, men ogsaa til dem, der arbejde inde, Kvinderne. Jeg har set, hvorledes Kvinderne i Husflidstiden stode op om Morgenen før Dag og spandt eller vandt Garn ved Lys, men jeg har ogsaa set, at de samme Huse, hvori Saadant fandt Sted, ofte vare forføjte i en Grad, som vor Tid slet ikke vilde være tilfreds med. Naar man glæder sig over, at komme ind i et rent og net Bondehus og ser, at Altting der er saa hyggeligt, saa maa man ogsaa tænke paa, at denne Hyggelighed kommer ikke af sig selv og kommer ikke af den Støv, som flyver fra Spinderotten, naar den er i sluttig Bevægelse. Der skal Tid til Alt, ogsaa til denne Orden. Saaledes er Kravet haade til Arbejdet ude og inde bleven saa betydelig større, at Tiden til denne Husflid ikke mere er tilstede. Naar der altsaa i vor Tid tales saameget om Husflid, maa man agte paa, at der ikke kan være Tale om at rejse den gamle Husflid op igjen, thi Betingelserne for dens Tilstedeværelse ere der ikke mere. Deraf følger ikke, at der jo nok kan være Tale om Husflid, men det maa blive en ny, og den er ogsaa kommen saa langt frem, at man ser adskillige Prover af den. Jeg kan fristes til at bruge et Udtryk om den nye Husflid, som et andet eret Medlem udtalte igaar. Han talte om Kunstflid. Jeg har set en hel Mængde Ting, ganske nette at se til og ganske behagelige — just ikke til at faae Forstand af, men dog behøve til Et og Andet. Jeg kunde fristes til at bruge Ordet: Snurrepibrier om den, jeg tror, at de ere meget lidet nyttige. Jeg elsker ikke den Art af Husflid, som saaledes gaar ud paa at lave saadanne Smaaating; der er ganske vist det Gode ved dem, at dersom man anvender den Tid til at forfærdige dem, som man ikke paa anden Maade kan faae nyttig Anvendelse af, er det en Fordel, men jeg ser en Fristelse ved den og det er en dobbelt dels den, at Husfliden skal blive Justert i Haandværket; det duer ikke; og dels den, at den megen System med disse smaa og nette Gjenstande skal afbrage Lyften fra alvorlige og nyttige Beskæftigelser, og denne Fristelse er ikke lille; thi det er meget behageligt at sidde ved et net og bekvent Arbejde og frembringe Ting, man har for Die og kan have Glæde af. Det er behageligere, end at gaa ved et trælsomt Arbejde ude i Marken, hvor man personlig maaste se en andet Udbytte af Arbejdet end den bestemte Løn, man faar for det. — Der er dog endnu en Læring tilbage af den naturlige, gamle Husflid, den har endnu en lille Plads, og forsaavidt den har den, forsaavidt den kan finde sig et lille Rum, hvor den kan leve, ønsker jeg den al muligst Held paa dette Punkt. Der er det, som blev nævnt, Simensning (o: Halmreb) og adskilligt andet, som Husmandene kunne syles med i deres Fritid og det er den eneste, jeg synes synderlig godt om. Jeg er overbevist om, at skal en ny Husflid komme